

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

Калініна Лариса,
Григор'єва Тетяна,
Папіжкук Валентина

LEARNING TO TEACH IN UNIVERSITY: FUTURE ENGLISH
TEACHERS' GUIDEBOOK
НАВЧАЙСЯ ВИКЛАДАТИ У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ:
ПОСІБНИК МАЙБУТНЬОМУ ВИКЛАДАЧУ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ
ЗВО

Навчальний посібник до курсу «Методика навчання іноземних мов
у закладах вищої освіти»
другий та третій рівні вищої освіти

ЖИТОМИР
Видавець ПП «Євро-Волинь»
2024

Рекомендовано до друку вченого радиою
Житомирського державного університету імені Івана Франка
(протокол № 9 від «31» травня 2024 року)

Рецензенти:

Черниш В. В. - доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки та методики навчання іноземних мов, Київський національний лінгвістичний університет.

Заблоцька О. С. - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри технологій медичної діагностики, реабілітації та здоров'я людини, Житомирський медичний інститут Житомирської обласної ради.

Михайлова О. С. - кандидат педагогічних наук, завідувач кафедри англійської мови з методиками викладання у дошкільній та початковій освіті, Житомирський державний університет імені Івана Франка.

Н 15 **Learning to Teach in University: Future English Teachers' Guidebook.** Навчайся викладати у закладі вищої освіти: посібник викладачу англійської мови ЗВО: навчальний посібник до курсу «Методика навчання іноземних мов у закладах вищої освіти» другий та третій рівні вищої освіти / Калініна Л., Григор'єва Т., Папіжук В.; за заг. ред. Л. Калініної. Житомир: «Євро-Волинь». 2024. – 364 с.

ISBN 978-617-7992-69-0

Навчальний посібник до курсу «Методика навчання іноземних мов у закладах вищої освіти» містить два розділи – теоретичний, у якому майбутні викладачі англійської мови знайдуть основну теоретичну інформацію, що регламентує навчання англійської мови у закладах вищої освіти України будь-якого профілю, та практичний, який ознайомлює викладачів ЗВО із сучасними підходами у викладанні іноземних мов, пропонує інноваційні технології формування їх професійної компетентності у лінгвістичних та нелінгвістичних університетах, містить алгоритми опрацювання мовного матеріалу, а також методи розвитку мовленнєвих вмінь студентів. Навчальний посібник призначений як для самостійної роботи здобувачів другого та третього рівнів вищої освіти на практичних заняттях з курсу «Методика навчання іноземних мов у закладах вищої освіти», так і під час он-лайн навчання.

УДК 378.147:81'243(075.8)

© Колектив авторів, 2024

© Житомирський державний
університет імені Івана Франка, 2024

ISBN 978-617-7992-69-0

CONTENT

Introduction.....	7
<u>PART ONE</u>	
FROM THEORY	
UNIT 1. FOREIGN LANGUAGE EDUCATION IN EUROPEAN CONTEXT	9
1.1. Higher Education in the Context of Bologna Process	10
1.2. Higher Education in the Context of Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment	13
1.3. Higher Education Reforms in Accordance with UNESCO's Requirements	17
Methodological First Aid Kit	23
UNIT 2. THE DEVELOPMENT OF HIGHER EDUCATION IN UKRAINE	31
2.1. Main Trends of Ukrainian Higher Education Reforms	32
2.2. Main Tasks in the Development of Pedagogical Education	35
2.3. The Importance of Mastering English by University Graduates	37
Methodological First Aid Kit	44
UNIT 3. PARTICULARITIES OF TEACHING FOREIGN LANGUAGES IN LINGUISTIC UNIVERSITY	47
3.1. Characteristics of Postmethod Era in FLT and Its Approaches	48
3.2. Aims, Content and Principles of FLT	53

3.3. General Characteristics of Bachelors' Each Year Curriculum	58
Methodological First Aid Kit	62
UNIT 4. ORGANIZATION OF FLT IN THE LINGUISTIC UNIVERSITY: METHODS, FORMS, MEANS AND WAYS OF TEACHING	72
4.1. Module Organization and Methods of FLT	73
4.2. Ways, Techniques and Means in FLT	81
4.3. Teaching and Learning Strategies	83
Methodological First Aid Kit	89
UNIT 5. TEACHING FOREIGN LANGUAGES IN NON-LINGUISTIC UNIVERSITY: AIMS, CONTENT AND GENERAL CHARACTERISTICS	98
5.1. Aims and Content of FLT in the Non-linguistic University	99
5.2. Particularities of FLT to ESP Students	106
Methodological First Aid Kit	116
UNIT 6. PLANNING FLT IN HIGHER EDUCATIONAL ESTABLISHMENTS	125
6.1. Why Planning in Higher Educational Establishment?	126
6.2. Planning practical English lessons	129
Methodological First Aid Kit	137
COLLOQUIUM-POLEMICS	151

PART TWO	
..... TO PRACTICE	
UNIT 7. PHONOLOGICAL COMPETENCE FORMATION IN LINGUISTIC / NON-LINGUISTIC HIGHER EDUCATIONAL ESTABLISHMENTS	155
7.1. Phonological Competence: Structure and Main Characteristics	156
7.2. Students' Phonological Competence Formation in Linguistic and Non-linguistic Universities	162
Methodological First Aid Kit.....	174
UNIT 8. THE FORMATION OF STUDENTS' LANGUAGE COMPETENCE IN LINGUISTIC/NON-LINGUISTIC HIGHER EDUCATIONAL ESTABLISHMENTS	178
8.1. Aspect Integration in Students' Language Competence Formation of Linguistic and Non-linguistic Universities.....	179
8.2. The Upgrading of Students' Language Competence within Integrated Language Module	186
8.3. Planning and Organization of Integrated Classes in Linguistic and Non-linguistic Universities	192
Methodological First Aid Kit	201
UNITS 9-10. DEVELOPING STUDENTS' RECEPTIVE SKILLS IN LINGUISTIC/NON-LINGUISTIC HIGHER EDUCATIONAL ESTABLISHMENTS	210
9.1. Listening Competence Formation in Linguistic and Non-linguistic Universities	211
10.1. Reading Competence Formation in the Linguistic and Non-linguistic Universities	225
Methodological First Aid Kit	245

UNIT 11. DEVELOPING STUDENTS' SPEAKING SKILLS IN LINGUISTIC/NON-LINGUISTIC HIGHER EDUCATIONAL ESTABLISHMENTS	
11.1. Forming Spoken Production Competence of Students in Linguistic and Non-linguistic University ...	261
11.2. Forming Spoken Interaction Competence of Students in Linguistic and Non-linguistic University	262
Methodological First Aid Kit	275
	289
UNIT 12. DEVELOPING STUDENTS' WRITING SKILLS IN LINGUISTIC/NON-LINGUISTIC HIGHER EDUCATIONAL ESTABLISHMENTS	304
12.1. Developing Writing Skills for Academic and Professionally-oriented Contexts	305
12.2. Correcting Pieces of Writing, Assessing and Evaluating them	317
Methodological First Aid Kit	333
Workshop on Unit 7	343
Workshop on Unit 8	347
Workshop on Units 9-10	350
Workshop on Unit 11.....	354
Workshop on Unit 12	358

Introduction

This Guidebook is a vital tool for the new lecturers who will teach a foreign language in linguistic and non-linguistic university. It aims to encourage and support an inquiry into university teaching, to help the new lecturers to learn how to impart linguistic and methodological knowledge to university students, to develop their professionally-oriented habits and skills, to find necessary and sufficient teaching aids and materials and to adapt them into students' professional needs and interests.

The suggested guidebook presents a two-part course: a theoretical part of six units which ends in a specially designed colloquium-polemics "From Theory to Practice" as a way of summing up; and a practical part of eight units in the form of methodological workshops.

Each of 12 units has similar structural components:

- brainstorming techniques on the topic of the unit on the basis of outstanding people's quotes;
- word-clouds with buzz words of the unit;
- guided professional input which presupposes future lecturers' individual work in different modes of interaction;
- a three-level independent further reading "Reading Makes a Full Man" (F. Bacon): recommended reading, online resources for enlarging professional knowledge and useful websites;
- practical tasks "There's Always a Place for Improvement" and "Practice is the Best of All Instructors";
- feedback on the unit "Be a Critical Thinker" and do "Myth or Reality Test";
- self-reflection "Take Five and Look Back";

- Methodological First Aid Kit as a Follow-up Study to apply students' professional knowledge in action.

In practical methodological workshops the lecturers will have an opportunity to see the suggested video fragments of practical classes on each unit to familiarize themselves with different approaches and methods of teaching English in linguistic and non-linguistic universities, to comment on novice university teachers' methodological dilemmas, to try their hand at microteaching and to demonstrate their self-reflection at the end of the unit.

Moreover, the future lecturers are provided with the templates of English books analysis, lesson plans as well as glossaries of methodological terms, opinions and points of view of well-known scientists, psychologists, linguists and methodologists.

The presented guidebook has been piloted for two years in the Zhytomyr State University named after Ivan Franko, at the Institute of Foreign Philology and proved the expedience and effectiveness of its use in future lecturers' professional development.

We hope the readers will find the guidebook interesting and useful.

Authors.

Навчальне видання

Калініна Лариса Вадимівна
Григор'єва Тетяна Юріївна
Папіжук Валентина Олександровна

LEARNING TO TEACH IN UNIVERSITY: FUTURE ENGLISH TEACHERS' GUIDEBOOK НАВЧАЙСЯ ВИКЛАДАТИ У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ПОСІБНИК МАЙБУТНЬОМУ ВИКЛАДАЧУ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗВО

**Навчальний посібник до курсу «Методика навчання іноземних
мов у закладах вищої освіти»
другий та третій рівні вищої освіти**

Віддруковано з готових оригінал-макетів автора

**Видавець та виготовник ПП «Євро-Волинь»
адреса: ПП «Євро-Волинь»,
м. Житомир, вул. Крошенська буд. 45, кв. 34**

Свідоцтво серія ДК №7208 від 07.12.2020

Формат 60x84 / 16. Умовн. друк. арк. 21,16.

Тираж 300 прим. Зам. №108

Віддруковано з готових оригінал-макетів автора
Видавець та виготовник ПП «Євро-Волинь»
адреса: ПП «Євро-Волинь»,
м. Житомир, вул. Крошенська буд. 45, кв. 34

Свідоцтво серія ДК №7208 від 07.12.2020